

รธน. มาตรา ๓๐

ป.วิ.แพ่ง มาตรา ๒๒๙

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของชนชาวไทย โดยบุคคลย่อมมีความเสมอกันในกฎหมาย เป็นการกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจของรัฐที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และวางหลักประกันที่รัฐจะต้องให้การรับรองความเสมอภาคของบุคคล และห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องต่าง ๆ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๙ กำหนดให้กรณีที่มีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น ผู้อุทธรณ์จะต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาหรือคำสั่งมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์ บทบัญญัติดังกล่าวใช้กับคู่ความอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ได้คำนึงถึงฐานะของคู่ความ ในกรณีคนที่มีฐานะยากจนไม่สามารถที่จะเสียค่าธรรมเนียมศาลได้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๕๕ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗ กำหนดให้สามารถร้องขอดำเนินคดีอย่างคนอนาถาได้หากได้รับอนุญาตจากศาล โดยที่ผู้นั้นไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือเสียค่าฤชาธรรมเนียม บทบัญญัติดังกล่าวมิได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมแก่บุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องฐานะทางเศรษฐกิจ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

ย่อโดย นายธีรชัย เทียมทอง
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นางสาวไปรยา ทศนสกุล
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑๑

นางสาวธาริณี มณีรอด
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

นายมนตรี กนกวารี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ

หมายเหตุ

- เรื่องการร้องขอดำเนินคดีอย่างคนอนาถา ปัจจุบันถูกยกเลิกไปแล้ว